

بررسی نگرش عرضه‌کنندگان خدمات گردشگری به تأثیرات اقتصادی گردشگری ورزشی ساحلی در مقصد رامسر

دکتر مصطفی محمدی^{۱*}

سید محمد میر تقیان رودسری^۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۸/۱۹

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۶/۱۷

چکیده:

هدف اصلی پژوهش حاضر بررسی نگرش عرضه‌کنندگان خدمات گردشگری به تأثیرات اقتصادی گردشگری ورزشی ساحلی بر مقصد در شهر رامسر می‌باشد. جامعه‌ی آماری این پژوهش را مدیران ارشد و میانی کلیه واحدهای ساحلی عرضه‌کننده خدمات گردشگری شهر رامسر تشکیل می‌دهد. حجم نمونه از طریق فرمول کوکران، ۳۸۴ نفر محاسبه شد. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه بوده است. روایی پرسشنامه از طریق روایی صوری و پایایی آن با استفاده از آلفای کرونباخ تایید گردید. تجزیه و تحلیل داده‌ها از طریق نرم‌افزار SPSS25 صورت گرفت. یافته‌ها مشخص ساخت که بر مبنای نگرش عرضه‌کنندگان خدمات گردشگری، گردشگری ورزشی ساحلی بر توسعه اقتصادی مقصد گردشگری رامسر تأثیر معناداری دارد. همچنین این بررسی نشان داد که میان متغیرهای گردشگری ورزشی ساحلی و توسعه اقتصادی واحدهای ساحلی (به ترتیب بیشترین شدت به کمترین) پذیرایی و تشریفات، مراکز خرید، اقامتی-رفاهی، تفریحی-ورزشی و نیز حمل‌ونقل در شهر رامسر رابطه مستقیم وجود دارد. بیشترین تأثیر توسعه گردشگری ورزشی ساحلی بر عوامل توسعه اقتصادی به ترتیب تأثیر مربوط به ضریب تکاثری، درآمد و اشتغال بوده است. مبتنی بر یافته‌ها پیشنهادها لازم آرایه گردید.

واژگان کلیدی: عرضه‌کنندگان خدمات گردشگری، گردشگری ورزشی ساحلی، توسعه اقتصادی، مقصد رامسر

* m.mohammadi@umz.ac.ir

۱. دانشیار گروه مدیریت جهانگردی، دانشکده میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران.

۲. دانشجوی دکتری گردشگری، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

۱. مقدمه

گردشگری، یکی از مسایل مهم و مؤثر اقتصادی در سطح جهان محسوب می‌شود به طوری که در سراسر جهان از هر ۱۰ شغل یک شغل در حوزه گردشگری قرار دارد (سازمان جهانی گردشگری^۱، ۲۰۱۸: ۳). در ایران، بررسی‌ها حاکی از این است که به ازای هر یک نفر گردشگر، ۵ فرصت شغلی ایجاد می‌شده است (الماسی، ۱۳۸۰: ۶۰ به نقل از فراهانی و همکاران، ۱۳۹۶: ۱۰۸). از این رو، اقتصاد ایران برای رهایی از اقتصاد تک‌محصولی [و رانتی] مبتنی بر استخراج و صدور نفت، ناگزیر، باید فعالیت‌های گردشگری را گسترش دهد (حاتمی‌نژاد و عیوضلو، ۱۳۹۵: ۷). گردشگری در «الگوهای فضایی» و با «اهداف متنوعی» شکل می‌گیرد. یکی از این الگوهای فضایی، نواحی ساحلی و یکی از این اهداف، فعالیت‌های ورزشی است؛ تجمیع این الگو و هدف، ساختاری را تحت عنوان گردشگری ورزشی ساحلی پدید آورده است (جنینگ^۲، ۲۰۰۶: ۵-۸). از آنجایی که هم گردشگری ساحلی و هم فعالیت‌های ورزشی به عنوان جریان‌های جهانی محسوب می‌شوند (محسنی‌فر و همکاران، ۱۳۹۷: ۲۱)، ساختار گردشگری ورزشی ساحلی، یک پدیده جدید نیست، اما پایه‌های نظری آن اخیراً مورد توجه قرار گرفته است (ضیائی و همکاران، ۱۳۹۵: ۷۴). این ساختار، چه از نظر فعالیت، چه از نظر محدوده‌ی پژوهشی و چه به لحاظ راهبرد رشد اقتصادی، توجهات چشمگیری را در سطح جهانی به خود جلب کرده است (نیکانا^۳ و تیچاوا^۴، ۲۰۱۸: ۷۰؛ همونسی^۵ و تیچاوا، ۲۰۱۸: ۲۱۴). این نوع از گردشگری به طور مداوم برای بازسازی اقتصاد مقصد گردشگری مورد استفاده قرار می‌گیرد (انجوروج^۶ و همکاران، ۲۰۱۷: ۱۹۵) و از طریق ایجاد مزیت رقابتی (زیتونلی و برزگر، ۱۳۹۸: ۱) و همچنین متنوع‌سازی اقتصادی (اشتغال و درآمد) می‌تواند سهمی در توسعه پایدار مناطق توسعه نیافته داشته باشد (ذوالفقاری و همکاران، ۱۳۹۸: ۱؛ پرچکانی و همکاران، ۱۳۹۶: ۲۲). توسعه‌ی اقتصادی در هر مقصدی، نیازمند حمایت سیاست‌گذاران و سرمایه‌گذاران در بخش‌ها و فعالیت‌های مختلف اقتصادی است. مقصدهایی که شرایط مناسبی در خصوص گردشگری ورزشی ساحلی دارند، بخش عظیمی از اقتصاد خود را از طریق اقتصاد این فعالیت اداره می‌کنند. استان مازندران و شهر رامسر از این دست مقصدها هستند. نبود قوانین مناسب در حمایت از گردشگری ورزشی ساحلی، ضعف در ایجاد هماهنگی بین نهادهای مختلف ذیربط، روشن نبودن وظایف مسئولان بخش‌های مختلف تصمیم‌گیرنده، ضعف برنامه‌های راهبردی

1. United Nation World Tourism Organization (UNWTO)
2. Jenning
3. Nyikana
4. Tichaawa
5. Hemmonsbey
6. Njoroge

و اعمال سلیقه فردی برخی دست‌اندرکاران در زمینه توسعه گردشگری ورزش‌های ساحلی به عنوان مهمترین موانع گردشگری ورزشی ساحلی (درویشی و همکاران، ۱۳۹۸: ۱۰) در این مقصدها بوده است. سواحل شمالی خزر، میعادگاه تابستانی اغلب علاقه‌مندان به سفر در کشور بزرگ ایران است (عابدی‌سماکوش و همکاران، ۱۳۹۷: ۹۶). کرانه‌های ساحلی شهر رامسر به طول حدود ۲۰ کیلومتر با برخورداری از سواحل شنی، آب و هوایی ویژه در بهار و تابستان، شوری کم آب (۱۲/۵۶) گرم در لیتر، مدت آفتابی بودن روزها، درجه حرارت آب دریا (امیری، ۱۳۹۸: ۲۱۳؛ ذوالفقاری و همکاران، ۱۳۹۸: ۱)، پوشش جنگلی، چشم‌اندازهای زیبای طبیعی، وجود چهارده باشگاه ورزشی دریایی و ساحلی، مراکز اقامتی ساحلی متنوع (معمولی تا لوکس - رسمی و غیررسمی)، مراکز تشریفات و پذیرایی ساحلی متعدد، مراکز خرید ساحلی، فرودگاه داخلی و بین‌المللی ساحلی و همچنین سهولت دسترسی (زمینی و هوایی) از پایتخت و سایر نواحی پر

جمعیت ایران، شرایط تبدیل شدن به قطب گردشگری ورزشی ساحلی و عاملی برای توسعه اقتصادی شهر رامسر را دارد. طبق نظرسنجی‌هایی که توسط صدا و سیما استان مازندران انجام شده است، استفاده از دریا و ساحل، عمده‌ترین دلیل مسافرت به رامسر می‌باشد و این مهمترین عامل رشد و توسعه گردشگری در رامسر است (شیعه و علی‌پوراشلیکی، ۱۳۸۹: ۱۵۹).

از اینرو، مسأله اصلی پژوهش حاضر^۱ بررسی میزان تأثیر گردشگری ورزشی ساحلی بر توسعه اقتصادی شهر رامسر از دیدگاه عرضه‌کنندگان خدمات گردشگری می‌باشد (و نه اندازه‌گیری با تکنیک‌های اقتصادی)، و با توجه به نکات مطرح شده، پرسش اصلی تحقیق این است که گردشگری ورزشی ساحلی به چه میزان بر توسعه اقتصادی مقصد تأثیر خواهد داشت؟

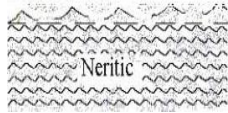

۲. ادبیات و مبانی نظری

گردشگری در نواحی ساحلی، دارای جایگاهی است که در چهار زیرمنطقه موازی با ساحل (آب‌های ساحلی، ساحل، پهنه‌ی کرانه‌ای و پس‌کرانه) قرار دارد (درویشی و همکاران، ۱۳۹۷ الف: ۲۶۸) که در جدول (۱) ارائه شده است. مناطق ساحلی، به ویژه سواحل ماسه‌ای به دلیل اینکه حفاصل بین انبوهی از آب و خشکی می‌باشند، دارای اهمیت ویژه‌ای هستند (رحمانی‌گرگی و همکاران، ۱۳۹۸: ۴۴؛ ذوالفقاری و همکاران، ۱۳۹۸: ۲). مناطقی با خط ساحلی طولانی، بیشتر مبتنی بر گردشگری عمل کرده و یکی از اصلی‌ترین مسیرهای و منابع گردشگری را تشکیل می‌دهند (امیری، ۱۳۹۸: ۲۱۳). بر اساس آمار سازمان جهانی گردشگری، بیشترین مسافران جهان مربوط به بخش

۱. برای تأکید مجدد بیان می‌گردد که هدف اصلی پژوهش، ارزیابی نگرش است و نه اندازه‌گیری اقتصادی از طریق روش‌ها و مدل‌های اقتصادی و اقتصادسنجی.

گردشگری ساحلی هستند (درویشی و همکاران، ۱۳۹۷: ۴۱۲) و طبق برآورد، رقمی در حدود ۳۰ درصد از جریان گردشگری کل دنیا را تشکیل می‌دهد (گاش، ۲۰۱۲: ۱۶۴). مناطق ساحلی از دیرباز مورد بازدید گردشگران بوده (قادری و همکاران، ۱۳۹۷: ۱۷۵؛ رکن‌الدین‌افتخاری و همکاران، ۱۳۹۶: ۵۷۲)، گستره کاملی از فعالیت‌های تفریحی را شامل می‌شود (پرچکانی و همکاران، ۱۳۹۶: ۲۲) و هر ساله توجه گردشگران فراوانی را به خود جلب می‌کند (بحرینی‌زاد و همکاران، ۱۳۹۵: ۷۴۶). گردشگری ساحلی با رشد شتابنده خود به فعالیتی چندکاره مبدل شده است و از سایر گونه‌های گردشگری پیشی گرفته است (امیری، ۱۳۹۸: ۲۱۳).

جدول ۱- جایگاه گردشگری در نواحی ساحلی

نام منطقه	تصویر	ویژگی و خدمات
آب‌های ساحلی		دریایی اکولوژیکی نزدیک ساحل، از فلات قاره شروع می‌شود و تا ساحل ادامه دارد و غنی‌ترین منطقه برای ماهیگیری است و شامل صخره‌ها و ستون‌های سنگی می‌باشد. این قسمت برای سفر به جزایر نزدیک مورد استفاده قرار می‌گیرد.
ساحل		محدوده‌ای از دریا و هم محدوده‌ای از خشکی را در بر می‌گیرد. اگر گسترده و شنی باشد، بسیاری از ورزش‌های آبی گروهی را حمایت می‌کند.
پهنه‌ی کرانه‌ای		به ناحیه پشت منطقه ساحل اطلاق می‌شود و بسیاری از تفریحات دریایی را حمایت می‌کند. این منطقه، هتل‌ها و برخی مشاغل را در بر می‌گیرد و چشم‌انداز مهم آن دریاست.
پس کرانه		اراضی پشت کرانه هستند که خدماتی را برای فعالیت‌های تفریحی در بر می‌گیرند. منظره ساحلی توسط پستی و بلندی‌ها و پوشش گیاهی شکل گرفته است.

(منبع: تعدیل و اقتباس از درویشی و همکاران، ۱۳۹۷: ۲۶۸)

از طرفی، فعالیت‌های ورزشی یکی از اقدامات مهم گردشگران بوده و گردشگری نیز با انواع مختلف ورزش‌ها همراه است (همتی‌نژاد و همکاران، ۱۳۹۴: ۲۰). از این رو، واژه گردشگری ورزشی ابداع شد تا درک بهتری از ورزش به عنوان یک انگیزه گردشگری فراهم آورد و اشتراک مساعی بین ورزش و گردشگری قابل پیگیری باشد (ادبی‌فیروزجاه و همکاران، ۱۳۹۹: ۲۲۸). گردشگری ورزشی شامل هر گونه سفر موقت افراد از محل زندگی معمول‌شان به منظور شرکت در فعالیت ورزشی

تفریحی یا رقابتی، مشاهده ورزشی در سطوح آماتور یا حرفه‌ای یا بازدید و مشاهده یک جاذبه ورزشی است (کشتی‌دار و همکاران، ۱۴۰۰: ۵۱۲). گردشگری ورزشی اخیراً رشد چشمگیری داشته (خیمنز-گارسیا^۱ و همکاران، ۲۰۲۰: ۲) و به یکی از راهبردهای مهم تجاری و اقتصادی جهت درآمد، اشتغال و توسعه زیرساخت‌ها برای اکثر کشورها تبدیل شده است (زیتونلی و همکاران، ۱۳۹۲: ۹). اهمیت گردشگری ورزشی به حدی است که کمیته بین‌المللی المپیک و سازمان جهانی گردشگری، برای تجزیه و تحلیل مسائل مربوط به گردشگری ورزشی در خلال بازی‌ها و در جهت اخذ تفاهم‌نامه مشترک تلاش می‌کنند؛ حتی در بعضی از کشورهای جهان فعالیت‌های مربوط به گردشگری و ورزش در قالب وزارتخانه‌ای ویژه به نام گردشگری ورزشی برنامه‌ریزی و اجرا می‌شود (جاوید و همکاران، ۱۳۹۴ به نقل از کشتی‌دار و همکاران، ۱۴۰۰: ۵۱۲-۵۱۳). گردشگری ورزشی، فضاهای مختلف و متنوعی را در بر می‌گیرد (اسلامی و همکاران، ۱۳۹۳: ۱۸۳). در این بین، مناطق ساحلی از اهمیت ویژه‌ای برای گردشگری ورزشی برخوردارند (عابدی‌سماکوش و همکاران، ۱۴۰۰: ۲۰۹؛ عابدی‌سماکوش و همکاران، ۱۳۹۸: ۶۳؛ محسنی‌فر و همکاران، ۱۳۹۷: ۲۰؛ موگویی و همکاران، ۱۳۹۶: ۲۵؛ ادبی‌فیروزجاه و همکاران، ۱۳۸۸: ۶۷) و ورزش‌های خاص خود را دارند که تنوع آنها بسیار گسترده است (رحمانی‌گرچی، ۱۳۹۸: ۴۴). گردشگری ورزشی ساحلی، فعالیتی است که در آن گروهی از مردم به منطقه‌ای دریایی و ساحلی برای گذراندن اوقات فراغت، تفریح، بهبود آمادگی جسمانی و کسب چهارچوب روحی و ذهنی سالم برای ایجاد روابط اجتماعی از طریق انجام و شرکت در فعالیت‌های ورزشی، مسافرت می‌کنند و حداقل ۲۴ ساعت و حداکثر کمتر از یکسال پیاپی در آنجا اقامت دارند (جنینگ، ۲۰۰۶: ۴). از دیدگاه کزاک^۲ (۲۰۰۲)، دسترسی به دریاها و سواحل از مهمترین عوامل مؤثر بر گردشگری ورزشی (زیتونلی و همکاران، ۱۳۹۹: ۵؛ فراهانی و همکاران، ۱۳۹۳: ۲۱۷) و ورزش‌های ساحلی به‌عنوان انگیزه‌ای بزرگ (بلکا^۳ و همکاران، ۲۰۱۵: ۱۶۷) برای گردشگران می‌باشد. جاذبه‌های ورزش‌های آبی-ساحلی در ایران از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند (عادل‌خانی، ۱۳۹۴: ۱۹). گردشگری ورزش‌های ساحلی با ایجاد فضایی مناسب، زمینه‌ی استفاده از محیط طبیعی سواحل را فراهم می‌آورد و ترویج فواید و مزایای ورزش، ارتقای سلامت و پر کردن اوقات فراغت جامعه شهری و جذب گردشگری را به همراه دارد؛ بنابراین، باید با فراهم کردن امکانات و زیرساخت‌های مناسب به سمت توسعه‌ی این نوع گردشگری پیش رفت (عابدی‌سماکوش و همکاران، ۱۴۰۰: ۲۱۰). در هیچ برهه‌ای از تاریخ به اندازه امروز، فعالیت‌های ورزشی با محیط‌های ساحلی (عزیزخانی، ۱۳۹۵: ۱۰۸) و نیز فعالیت‌های گردشگری و اقتصادی

1. Jiménez-García
2. Kozak
3. Bělka

مقصدها پیوند نخورده (سنایی، ۱۳۹۶: ۷۹)، به طوری که برای رشد اقتصادی، ایجاد اشتغال و درآمدزایی (اصفهانی، ۱۳۸۸: ۱۲۱؛ کرباسی کاخکی، ۱۳۹۱: ۱۶؛ خوش سرور، ۱۳۹۳: ۱۹؛ موسوی و بردیافر، ۱۳۹۴: ۷۴؛ چقاجردی و همکاران، ۱۳۹۵: ۳۶؛ محسنی فر و همکاران، ۱۳۹۷: ۲۱) و نیز رونق مناطق از طریق ضریب تکاثری (میزان نفوذ این رونق به داخل اقتصاد و ایجاد سایر فعالیت‌های اقتصادی) (ضرغام، ۱۳۸۲: ۷۶-۷۷) این سه مقوله می‌بایست در کنار هم قرار بگیرند. با بررسی موارد بالا می‌توان به این نتیجه رسید که هم‌افزایی فعالیت‌های گردشگری و ورزشی در محیط‌های ساحلی (گردشگری ورزشی ساحلی) یکی از پدیده‌های رقابتی در توسعه اقتصادی مقصدها به حساب می‌آید (باقری، ۱۳۹۹: ۲۹؛ لطفی و همکاران، ۱۳۹۲: ۱۱۷). همچنین به عقیده برخی محققین یکی از با پرستیژترین و سودمندترین محصولات گردشگری می‌باشد (لیوادی و ورونو، ۲۰۰۶: ۱).

با بررسی پیشینه موضوع، دو نکته مهم به دست آمد، اول اینکه بیشترین تعداد پژوهش در زمینه گردشگری ساحلی در ایران، در تلفیق با گردشگری ورزشی و نیز متمرکز بر سواحل دریای خزر (به ویژه استان مازندران) بوده است (باقری، ۱۳۹۹: ۲۹)؛ و دوم اینکه، تاکنون بیشترین پژوهش در گردشگری در زمینه اثرات گردشگری صورت گرفته و در این میان سهم اثرات اقتصادی از دیگر انواع بیشتر است؛ در زمینه پژوهش‌های اثرات گردشگری ورزشی (لاکستون^۱ و باوم^۲، ۲۰۰۸: ۵۰۰؛ کاسیماتی^۳ و داوسون^۴، ۲۰۰۹: ۱۴۳)، اثرات اقتصادی، موضوع مورد علاقه محققان بسیاری در جهان بوده است (چقاجردی و همکاران، ۱۳۹۵: ۳۶؛ اسلامی و همکاران، ۱۳۹۳: ۱۸۴). در ادامه، مطالعات انجام شده در ارتباط با پژوهش حاضر، گزارش و بررسی شدند. یزدانی و جهاننیده (۱۳۹۱) بیان می‌دارند که ورزش‌های آبی-ساحلی برای رشد گردشگری و توسعه بندر چابهار و سواحل مکران بسیار کارساز خواهد بود. کرباسی کاخکی (۱۳۹۱) در تحقیق خود نشان داد که بین توسعه گردشگری ورزشی و ایجاد اشتغال و درآمد رابطه مثبت وجود دارد. لطفی و همکاران (۱۳۹۲) بیان می‌دارند که ایران به عنوان یک کشور در حال توسعه، قابلیت‌هایی دارد که گردشگری ورزشی ساحلی یکی از موارد ویژه آن است که مانند کشورهای توسعه‌یافته، نیازمند برنامه‌ریزی برای دستیابی به توسعه اقتصادی به خصوص اشتغال پایدار می‌باشد. زیتونلی و همکاران (۱۳۹۲) دریافته‌اند که بین توسعه گردشگری ورزشی و افزایش درآمد و ایجاد اشتغال، رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. اسلامی و همکاران (۱۳۹۳) بیان می‌دارند که گردشگری یک

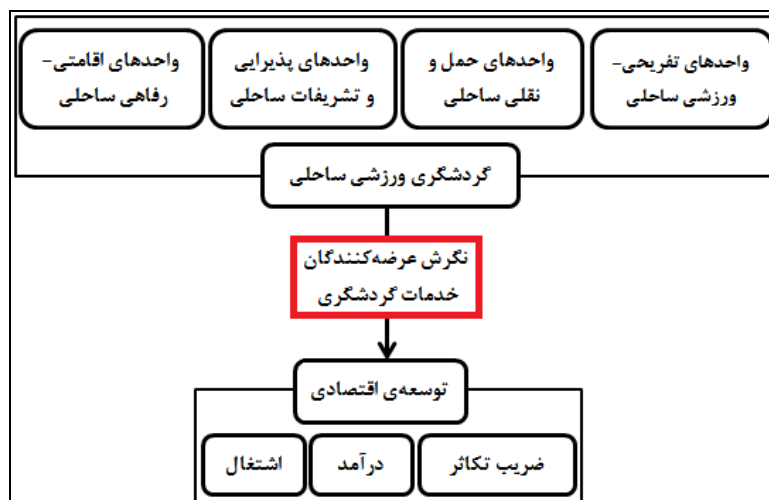
-
1. Lockstone
  2. Baum
  3. Kasimati
  4. Dawson

فعالیت کاربر و اشتغال نیروی انسانی در آن فراوان است و به این نتیجه رسیدند که توسعه‌ی گردشگری ورزشی در ایجاد فرصت‌های شغلی به شکل مستقیم و غیرمستقیم (فصلی و پاره‌وقت) نقش دارند. جاوید و همکاران (۱۳۹۴) دریافتند که گردشگری ورزشی منجر به افزایش سطح اشتغال و درآمد در جامعه‌ی میزبان می‌شود. دستوم و سوادی (۱۳۹۶) بیان داشتند که گردشگری ورزشی با ایفای نقش مؤثر در توسعه‌ی کسب و کار، اشتغال، رفاه و سلامت روحی و جسمی می‌تواند در توسعه کشور نقشی بسیار مهم و برجسته داشته باشد. فراهانی و همکاران (۱۳۹۶) سهم عوامل اقامت و حمل و نقل گردشگری ورزشی را در ایجاد فرصت‌های شغلی مهمتر می‌دانند. طبق یافته‌های محسنی و همکاران (۱۳۹۷)، گردشگری مبتنی بر فوتبال ساحلی یکی از منابع اصلی جذب درآمدهای کلان برای مقصد به شمار می‌رود به طوری که سهم این بخش از تولید ناخالص داخلی کشورهای صنعتی، به دلیل تأثیراتی که بر خدمات اقامتی، تشریفات و رستوران، حمل‌ونقل، بازدید از اماکن دیدنی و خرید از مغازه‌ها دارد بین ۱ تا ۲ درصد می‌باشد. درویشی و همکاران (۱۳۹۷) ب) به این نتیجه رسیدند که از نظر ساکنان (شهروندان) گردشگری ساحلی و فعالیت‌های وابسته به آن منجر به توسعه‌ی اقتصادی و پایدار خواهد شد. لیوادی و ورونو (۲۰۰۶) دریافتند که گردشگری ساحلی در یونان، با کسب بیش از یک میلیارد دلار در سال یک محصول گردشگری رقابتی می‌باشد. همافر^۱ و همکاران (۲۰۱۱) به این نتیجه رسیدند که توسعه‌ی گردشگری ورزشی و سازمان‌های مربوط به آن، اشتغالزایی و تولید درآمد را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

گیبسون^۲ و همکاران (۲۰۱۲) به این نتیجه رسیدند که گردشگری ورزشی باعث رفاه مالی افراد و ایجاد شغل و تزریق پول در جامعه می‌شود. دیکسون^۳ و همکارانش (۲۰۱۳) به این نتیجه رسیدند که هزینه‌کرد گردشگران ورزشی خروجی اقتصادی چشمگیری برای اقتصاد جوامع محلی به همراه می‌آورند. پاپاگئورگیو^۴ (۲۰۱۶) بیان می‌دارد که فضای ساحلی بستر در حال رشد برای بسیاری از فعالیت‌های انسانی و شکل‌گیری تسهیلات مرتبط با گردشگری ساحلی شده است و به عنوان یکی از مهمترین بخش‌های اقتصادی محسوب می‌شود. نیکانا و تیچاوا (۲۰۱۸) دریافتند که گردشگری ورزشی می‌تواند به عنوان راهبرد توسعه‌ی اقتصادی جامعه بومی در مقصدهای نوظهور اتخاذ شود.

با توجه به نکاتی که مطرح شد، و همچنین بر اساس سوال اصلی تحقیق، چارچوب نظری تحقیق در شکل (۱) در زیر نشان داده شده است.

-
1. Homafar
  2. Gibson
  3. Dixon
  4. Papageorgiou

شکل ۱- چارچوب نظری تحقیق (منبع: نویسندگان، ۱۴۰۰)

همانطور که در مدل مشخص است، پژوهش حاضر در صدد بررسی میزان تأثیر گردشگری ورزشی ساحلی بر توسعه اقتصادی شهر رامسر از دیدگاه عرضه‌کنندگان خدمات گردشگری در واحدهای تفریحی-ورزشی، حمل‌ونقلی، پذیرایی و تشریفات و اقامتی-رفاهی ساحلی می‌باشد. نکته مهم این است که توسعه اقتصادی در سه بعد اشتغال، درآمد و ضریب تکاثری مبتنی بر دیدگاه و نظرات عرضه‌کنندگان خدمات مذکور و نه اندازه‌گیری با تکنیک‌های اقتصادی و اقتصادسنجی می‌باشد. **درآمد:** انجام فعالیت‌های گردشگری به مفهوم واقعی و منطبق با اصول و معیارهای علمی، استانداردهای بین‌المللی و سیاست‌های اجرایی کاربردی دولت‌ها، موجب کسب درآمد و آفریننده‌ی واقعی ثروت به شمار می‌رود، زیرا گردشگری می‌تواند به شیوه‌ای مستقیم مانند هزینه کردن مستقیم پول توسط گردشگران که برای خرید کالاها و خدمات صرف می‌شود و به شیوه‌ای غیرمستقیم از طریق به جریان انداختن پولی که از گردشگران در جامعه‌ی میزبان خرج شده است بر افزایش درآمدها تأثیر بگذارد. همچنین درآمدهای مالیاتی را که از گردشگران به اشکال غیرمستقیم دریافت می‌شود را می‌تواند افزایش دهد. **اشتغال:** صنعت گردشگری، جز کابرتین بخش‌های خدماتی است و به شدت به نیروی انسانی وابسته است. در مجموع، سه نوع اشتغال نیروی انسانی در مورد صنعت گردشگری قابل تفکیک است: اشتغال اولیه (فراهم آوردن زمینه‌ها قبل از انجام مسافرت و یا در حین مسافرت برای گردشگران)، اشتغال در تامین نیازها (سهام عمده‌ای از اشتغال؛ تامین نیازهای روزمره‌ی گردشگر تا زمانی که در مقصد حضور دارد)، اشتغال

غیرمستقیم (مرتبط با زیرساخت‌های گردشگری). البته، مفهوم اشتغال ابعاد گوناگونی دیگری همچون اشتغال فصلی، پاره‌وقت، جوانان و زنان را در بر می‌گیرد. ضریب تکاثر: نتیجه‌ی وابستگی بخش‌های مختلف اقتصاد آن است که هر تغییری در سطح هزینه‌های گردشگران موجب تغییر در درآمد، اشتغال، سود دولت و جریان ارز خارجی خواهد شد که ممکن است بیشتر، برابر و یا کمتر از میزان تغییر اولیه باشد. ضریب تکاثری در مفیدترین شکل خود عبارت است از خارج قسمت تغییرهای فوق به تغییر در مخارج گردشگرانی که این تغییر را موجب شده است. برای مثال گردشگری را در نظر بگیرید که در ۵۰۰ دلار در ایران پول خرج می‌کند. او در یک هتل ۵ ستاره اقامت می‌گزیند، از خوردن غذاهای ایرانی لذت می‌برد و کالاهای متعددی از صنایع دستی را به عنوان سوغات خریداری می‌کند (فرض کنید تمام این پول در کشور می‌ماند). بخشی از این ۵۰۰ دلار مستقیماً به کارکنان هتل پرداخت می‌شود و آنان نیز درآمدشان را برای خرید مایحتاج خانواده هزینه می‌کنند. هزینه‌های این کارکنان به نوبه‌ی خود برای سایر بنگاه‌های تجاری (خواروبارفروشی، میوه‌فروشی، لباس‌فروشی و...) ایجاد درآمد می‌کند. بخش دیگری از این ۵۰۰ دلار را سهام‌داران هتل‌ها، رستوران‌ها، خطوط هوایی و سایر بخش‌های اقتصادی دریافت می‌کنند. اعضای این گروه نیز درآمدشان را صرف تهیه محصولات مورد نیاز خود، خانواده و سازمان‌شان می‌کنند و این دور پی‌درپی خرج کردن، از ۵۰۰ دلار اولیه برای بسیاری از بخش‌های اقتصاد کشور درآمد اضافی تولید می‌کند. محاسبه‌ی ضریب تکاثری، به سادگی میسر نیست. محدودیت اصلی آن است که نمی‌توان بطور دقیق تعیین کرد بنگاه‌های تجاری و خانواده‌ها، درآمد ناشی از مخارج گردشگر را در کجا و برای چه هزینه می‌کنند. به همین جهت، ضرایب تکاثری تخمین زده می‌شوند. علاوه بر این، تحلیل دقیق یک ضریب تکاثری بدون در نظر گرفتن نوع ضریب و روش محاسبه آن کاملاً بی‌معنی است (ضرغام بروجنی، ۱۳۸۲).

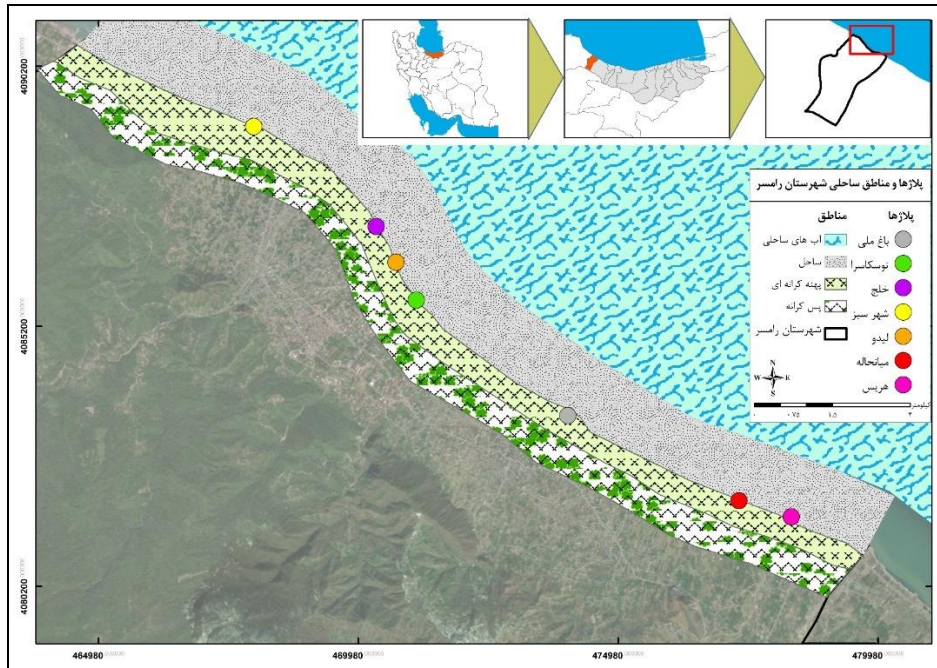
۳. روش‌شناسی تحقیق

پژوهش حاضر در قلمروی ساحل شهری مقصد رامسر صورت پذیرفته است. شهر رامسر در منتهی‌الیه غرب استان مازندران در شمال ایران و در [میان] کرانه جنوبی دریای خزر و [دامنه‌های شمالی البرز] در عرض جغرافیایی (۳۶° ۴۹' تا ۳۶° ۵۷' شمالی) و طول جغرافیایی (۳۸' ۵۰° تا ۴۴' ۵۰° شرقی) واقع می‌باشد؛ کل مساحت آن ۶۸۸ کیلومترمربع بوده که حدود ۳/۱٪ از کل مساحت استان مازندران را به خود اختصاص داده است (مرکز آمار ایران، ۱۳۹۶). ساحل شهر رامسر در بخش مرکزی و حوضه‌ی عمیق خزر قرار دارد. در این بخش، عمق ۱۰۰ متر در فاصله ۷-۱۵ کیلومتری از ساحل واقع است. بر اساس اندازه‌ی ذرات رسوب در ساحل و عمق، دریا و ساحل رامسر از نوع

ماسه‌ای-قلوه‌سنگی می‌باشد. در ساحل رامسر، رسوبات رودخانه‌ای و دلتایی، پهنه‌ی وسیع و گسترده، کم‌شیب، باریک را تشکیل داده‌اند. بارندگی زیاد و سطح بالای آب زیرزمینی در منطقه‌ی رامسر، سبب تشکیل مرداب‌های منفرد - عرض برخی از آنها به ۳۰۰ متر می‌رسد- در پشت تپه‌های ماسه‌ای ساحلی می‌شود (علیزاده کتک لاهیجانی، ۱۳۸۰). نقشه موقعیت جغرافیایی ساحل شهری مقصد رامسر در شکل (۲) نشان داده شده است.

روش پژوهش حاضر بر اساس ماهیت، کمی و مبتنی بر هدف، توصیفی بوده است. جامعه آماری این پژوهش شامل مدیران ارشد و میانی کلیه واحدهای ساحلی عرضه‌کننده خدمات گردشگری شهر رامسر می‌باشند. حجم نمونه بر اساس فرمول (رابطه‌ی ۱) (مومنی، ۱۳۸۷) به دست آمد. در این رابطه (n) حجم نمونه، (Z) مقدار متغیر نرمال واحد استاندارد که در سطح اطمینان ۹۵٪ برابر با ۱/۹۶، (P) نسبت صفت موجود در جامعه که برابر با ۰/۵ قرار داده شد تا حجم نمونه به حداکثر مقدار ممکن افزایش یابد، همچنین (d) مقدار خطای مجاز و برابر با ۰/۰۵ است. به این ترتیب، حجم نمونه لازم ۳۸۴ نفر به دست آمد.

ابزار جمع‌آوری داده پژوهش، پرسشنامه با مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت بوده است. برای تعیین روایی پرسشنامه، از روایی محتوا و صوری (تأیید سه استاد گردشگری) و همچنین برای تعیین پایایی پرسشنامه، از آزمون آلفای کرونباخ استفاده گردید که در جدول (۲) گزارش شده است و با توجه به آنچه به دست آمد، برای کل پرسشنامه و تک تک ابعاد مقدار مناسبی برخوردار است. تجزیه و تحلیل داده‌ها از طریق نرم‌افزار SPSS25 صورت گرفت.

شکل ۲- نقشه موقعیت جغرافیایی ساحل شهری مقصد رامسر (منبع: نویسندگان، ۱۴۰۰)

$$n = \frac{Z^2 P(1-P)}{d^2} \quad \text{رابطه‌ی (۱)}$$

جدول ۲- مقدار ضریب آلفای کرونیباخ

مقدار آلفا		متغیر
۰/۸۱		گردشگری ورزشی ساحلی
۰/۹۴	اشتغال	توسعه‌ی اقتصادی
۰/۸۵	درآمد	
۰/۹۰	ضریب تکاثری	

(منبع: نویسندگان، ۱۴۰۰)

۴. تجزیه و تحلیل

از ۳۸۴ نفر نمونه در مطالعه حاضر، از جنبه‌ی جنسیت، ۳۱۹ نفر (۸۳٪) مرد و ۶۵ نفر (۱۷٪) زن بودند. از نظر سطح تحصیلات، ۱۰۴ نفر (۲۷٪) دارای فوق‌دیپلم و پایین‌تر، ۲۱۹ نفر (۵۷٪) دارای

لیسانس و ۶۳ نفر (۱۶٪) دارای مدرک فوق لیسانس و بالاتر بودند. به لحاظ نوع فعالیت، ۱۱۶ نفر (۳۰٪) جزء واحد اقامتی-رفاهی ساحلی، ۸۲ نفر (۲۱٪) واحد مراکز خرید ساحلی، ۸۸ نفر (۲۳٪) واحد پذیرایی و تشریفات ساحلی، ۲۱ نفر (۶٪) واحد حمل و نقل و ۷۷ نفر (۲۰٪) واحد تفریحی-ورزشی ساحلی می‌باشند. از نظر سابقه‌ی فعالیت، ۵۴ نفر (۱۴٪) با سابقه‌ی ۱ تا ۵ سال، ۲۳ نفر (۶٪) با سابقه‌ی ۶ تا ۱۰ سال، ۱۱۱ نفر (۲۹٪) با سابقه‌ی ۱۱ تا ۱۵ سال، ۳۵ نفر (۹٪) با سابقه‌ی ۱۵ تا ۲۰ سال، ۴۶ نفر (۱۲٪) با سابقه‌ی ۲۱ تا ۲۵ سال، ۵۴ نفر (۱۴٪) با سابقه‌ی ۲۶ تا ۳۰ سال و ۶۱ نفر (۱۶٪) با سابقه‌ی ۳۰ سال به بالا می‌باشند.

در ادامه (جدول ۳)، وضعیت موجود متغیرهای پژوهش و گویه‌های مربوط به متغیرها، مبتنی بر نگرشی که عرضه‌کنندگان خدمات گردشگری داشتند و امتیاز دادند، گزارش شده است. با توجه به مقیاس اندازه‌گیری (۵ گزینه‌ای)، مقدار ۳ به عنوان حد متوسط برای ارزیابی وضعیت تعیین گردید (۱=وضعیت خیلی ضعیف، ۲=وضعیت ضعیف، ۳=وضعیت قابل قبول، ۴=وضعیت مناسب و ۵=وضعیت مطلوب). با توجه به مقدار میانگین، متغیرهای گردشگری ورزشی ساحلی (۳/۹)، توسعه‌ی اقتصادی (۳/۸)، اشتغال (۳/۶)، درآمد (۳/۸) و ضریب تکاثر (۳/۹)، همگی دارای وضعیت قابل قبول (به طور نسبی مناسب) می‌باشند.

جدول ۳- بررسی وضع موجود متغیرهای و گویه‌های پژوهش

میانگین	فراوانی (درصد) پاسخ‌ها					متغیر و گویه
	خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	
۳/۹	-	-	-	-	-	گردشگری ورزشی ساحلی (CST)
هر یک از موارد زیر به چه میزان سبب توسعه‌ی گردشگری ورزشی ساحلی می‌شود؟						
۳/۹۱۱	(۲۶)۴۷	(۴۸/۱)۸۷	(۱۹/۳)۳۵	(۴/۴)۸	(۲/۲)۴	وجود پلاژهای تفریحی (CST1)
۴/۰۳۸	(۳۹/۸)۷۲	(۳۳/۷)۶۱	(۱۸/۸)۳۴	(۶/۱)۱۱	(۱/۷)۳	وجود باشگاه‌های آبی ساحلی (CST2)
۴/۰۰۵	(۴۰/۹)۷۴	(۳۴/۳)۶۲	(۱۳/۸)۲۵	(۶/۶)۱۲	(۴/۴)۸	وجود ساحل ماسه‌ای آزادسازی شده (CST3)
۳/۸۶۱	(۳۲)۵۸	(۴۰/۳)۷۳	(۱۳/۸)۲۵	(۹/۴)۱۷	(۴/۴)۸	آسایش اقلیمی ساحل برای گردشگران (CST4)
۳/۸۶۷	(۳۳/۷)۶۱	(۳۹/۲)۷۱	(۱۵/۵)۲۸	(۳/۳)۶	(۸/۳)۱۵	حمایت مردم محلی ساحل‌نشین (CST5)
۳/۷۴۵	(۳۰/۴)۵۵	(۳۳/۱)۶۰	(۲۲/۱)۴۰	(۹/۴)۱۷	(۵)۹	تشکیل کمیته‌های ورزشی ساحلی مختلف

						(CST6)
۴/۰۰۵	(۳۷/۶)۶۸	(۳۷)۶۷	(۱۴/۹)۳۷	(۹/۴)۱۷	(۱/۱)۲	برگزاری رویدادهای ورزشی ساحلی (CST7)
۳/۹۱۷	(۳۸/۱)۶۹	(۳۲/۶)۵۹	(۱۷/۷)۳۲	(۶/۱)۱۱	(۵/۵)۱۰	آموزش راهنمای گشت ورزشی (CST8)
۳/۸	-	-	-	-	-	توسعه اقتصادی (SJM)
توسعه گردشگری ورزشی ساحلی سبب ...						
۳/۸	-	-	-	-	-	درآمد (S)
۳/۸۷۳	(۳۳/۱)۶۰	(۳۵/۹)۶۵	(۱۹/۹)۳۶	(۷/۲)۱۳	(۳/۹)۷	ایجاد و افزایش درآمد برای واحد خدماتی شما می‌شود (S1)
۳/۷۰۷	(۲۶)۴۷	(۳۵/۹)۶۵	(۲۴/۹)۴۵	(۹/۴)۱۷	(۳/۹)۷	ایجاد درآمد پایدار برای واحد خدماتی شما می‌شود (S2)
۳/۶	-	-	-	-	-	اشتغال (J)
۳/۵۸۵	(۲۶/۵)۴۸	(۲۹/۳)۵۳	(۲۸/۲)۵۱	(۸/۳)۱۵	(۷/۷)۱۴	ایجاد و افزایش فرصت‌های شغلی برای واحد خدماتی شما می‌شود (J1)
۳/۵۰۸	(۲۳/۲)۴۲	(۳۰/۴)۵۵	(۲۷/۱)۴۹	(۱۲/۷)۲۳	(۶/۶)۱۲	ایجاد و افزایش فرصت‌های شغلی برای زنان در واحد خدماتی شما می‌شود (J2)
۳/۴۳۰	(۱۸/۸)۳۴	(۳۳/۱)۶۰	(۲۶/۵)۴۸	(۱۵/۵)۲۸	(۶/۱)۱۱	ایجاد و افزایش فرصت‌های شغلی پایدار برای واحد خدماتی شما می‌شود (J3)
۳/۳۴۸	(۱۸/۲)۳۳	(۳۱/۵)۵۷	(۲۶/۵)۴۸	(۱۴/۴)۲۶	(۹/۴)۱۷	تنوع فرصت‌های شغلی برای واحد خدماتی شما می‌شود (J4)
۳/۶۳۵	(۲۴/۳)۴۴	(۳۸/۱)۶۹	(۲۱/۵)۳۹	(۸/۸)۱۶	(۷/۲)۱۳	می‌شود مشاغل ایجاد شده برای واحد شما، بیشتر برای افراد بومی باشد (J5)
۳/۹۵۵	(۳۶/۵)۶۶	(۳۵/۹)۵۶	(۱۸/۲)۳۳	(۵/۵)۱۰	(۳/۹)۷	امیدواری به آینده شغلی در واحد خدماتی شما می‌شود (J6)
۳/۹	-	-	-	-	-	ضریب تکاثری (MI)

توسعه گردشگری ورزشی ساحلی، سبب ...						
۴/۰۱۶	(۳۸/۷)۷۰	(۳۵/۹)۶۵	(۱۶)۲۹	(۷/۲)۱۳	(۲/۲)۴	افزایش ورود گردشگران می‌شود (MI1)
۴/۰۴۴	(۴۲/۵)۷۷	(۳۳/۱)۶۰	(۱۵/۵)۲۸	(۳/۹)۷	(۵)۹	افزایش هزینه‌کرد گردشگران می‌شود (MI2)
۳/۸۳۹	(۳۴/۳)۶۲	(۳۵/۹)۶۵	(۱۶)۲۹	(۷/۲)۱۳	(۶/۶)۱۲	کاهش فصلی بودن خدمات گردشگری می‌شود (MI3)
افزایش ورود و هزینه‌کرد گردشگران ناشی از توسعه گردشگری ورزشی ساحلی، سبب ...						
۴/۰۸۸	(۳۹/۲)۷۱	(۳۹/۲)۷۱	(۱۴/۴)۲۶	(۵/۵)۱۰	(۱/۷)۳	بهبود اقتصادی واحد خدماتی شما می‌شود (MI4)
۳/۸۷۸	(۳۲/۶)۵۹	(۳۸/۱)۶۹	(۱۸/۲)۳۳	(۶/۶)۱۲	(۴/۴)۸	بهبود اقتصاد محلی می‌شود (MI5)
۳/۷۱۸	(۲۴/۳)۴۴	(۳۵/۹)۶۵	(۲۹/۸)۵۴	(۷/۲)۱۳	(۲/۸)۵	افزایش سرمایه‌گذاری برای واحد خدماتی شما می‌شود (MI6)
۳/۸۳۹	(۳۲/۶)۵۹	(۳۶/۵)۶۶	(۱۸/۲)۳۳	(۷/۷)۱۴	(۵)۹	افزایش فرصت سرمایه‌گذاری عمومی می‌شود (MI7)
۳/۹۱۱	(۳۴/۸)۶۳	(۳۶/۵)۶۶	(۱۸/۲)۳۳	(۶/۱)۱۱	(۴/۴)۸	ایجاد بازارهای جدید برای واحد خدماتی شما می‌شود (MI8)
۳/۹۶۶	(۳۷/۶)۶۸	(۳۳/۷)۶۱	(۱۹/۳)۳۵	(۶/۶)۱۲	(۲/۸)۵	ایجاد بازارهای جدید برای محصولات محلی می‌شود (MI9)
۳/۸۶۷	(۲۷/۱)۴۹	(۴۵/۹)۸۳	(۱۷/۷)۳۲	(۵/۵)۱۰	(۳/۹)۷	افزایش تقاضا برای واحد خدماتی شما می‌شود (MI10)
۳/۹۳۹	(۳۶/۵)۶۶	(۳۶/۵)۶۶	(۱۶/۶)۳۰	(۵/۵)۱۰	(۵)۹	افزایش تقاضا برای تولیدات محلی و صنایع دستی می‌شود (MI11)

(منبع: نویسندگان، ۱۴۰۰)

در پاسخ به پرسش اصلی تحقیق، «میزان تاثیر گردشگری ورزشی ساحلی بر توسعه اقتصادی مقصد رامسر؟» از طریق آزمون همبستگی اسپیرمن بررسی شد و نتایج در جدول (۴) گزارش گردید.

جدول ۴- آزمون همبستگی: گردشگری ورزشی ساحلی و توسعه‌ی اقتصادی

توسعه‌ی اقتصادی واحدهای ...						ویژگی‌ها	
تفریحی- ورزشی	حمل- و نقل	پذیرایی	مراکز خرید	اقامتی- رفاهی	کل واحدها	مقادیر آزمون	متغیر مستقل
۷۷	۲۱	۸۸	۸۲	۱۱۶	۳۸۴	تعداد	
۰/۷۸۵ (۰/۰۰۰)	۰/۶۱۱ (۰/۰۰۰)	۰/۹۰۰ (۰/۰۰۰)	۰/۸۷۱ (۰/۰۰۰)	۰/۷۹۳ (۰/۰۰۰)	۰/۸۱۵ (۰/۰۰۰)	همبستگی اسپیرمن (معنی داری)	گردشگری ورزشی ساحلی
اشتغال واحدهای ...							
۰/۸۴۸ (۰/۰۰۰)	۰/۵۶۰ (۰/۰۰۰)	۰/۹۲۹ (۰/۰۲۵)	۰/۹۰۷ (۰/۰۰۰)	۰/۸۱۱ (۰/۰۰۰)	۰/۷۳۳ (۰/۰۰۰)		
درآمد واحدهای ...							
۰/۷۴۵ (۰/۰۰۰)	۰/۶۱۹ (۰/۰۰۰)	۰/۹۱۶ (۰/۰۰۰)	۰/۹۰۰ (۰/۰۰۰)	۰/۷۶۶ (۰/۰۰۰)	۰/۷۹۱ (۰/۰۰۰)		
ضریب تکاثر واحدهای ...							
۰/۷۲۰ (۰/۰۰۰)	۰/۷۰۵ (۰/۰۰۰)	۰/۸۱۴ (۰/۰۱۹)	۰/۷۷۵ (۰/۰۰۰)	۰/۷۳۹ (۰/۰۰۸)	۰/۸۴۳ (۰/۰۰۰)		

(منبع: نویسندگان، ۱۴۰۰)

بر اساس جدول (۴)، با توجه به مقدار سطح معنی‌داری آزمون که کمتر از ۰/۰۵ بوده، رابطه همبستگی بین دو متغیر مستقل (گردشگری ورزشی ساحلی) و متغیر وابسته (توسعه اقتصادی در مقصد رامسر، توسعه‌ی اقتصادی واحدهای اقامتی ساحلی، مراکز خرید ساحلی، پذیرایی ساحلی، حمل‌ونقل و تفریحی-ورزشی ساحلی) تایید شده و در سطح اطمینان ۹۵ درصد مورد قبول است. از این رو، می‌توان ادعا نمود که گردشگری ورزشی ساحلی (با مقدار ضریب همبستگی $r=0/815$) بر توسعه اقتصادی در مقصد رامسر تأثیرگذار (مثبت و از نوع قوی) بوده است. همچنین گردشگری ورزشی ساحلی (با مقدار ضریب همبستگی $r=0/793$) بر میزان توسعه‌ی اقتصادی واحدهای اقامتی-رفاهی ساحلی در شهر رامسر تأثیرگذار (مثبت و از نوع قوی) بوده است. گردشگری ورزشی

ساحلی (با مقدار ضریب همبستگی $r=0/871$) بر میزان توسعه‌ی اقتصادی مراکز خرید ساحلی در شهر رامسر تاثیرگذار (مثبت و از نوع قوی) بوده است. گردشگری ورزشی ساحلی (با مقدار ضریب همبستگی $r=0/900$) بر میزان توسعه‌ی اقتصادی واحدهای پذیرایی و تشریفات ساحلی در شهر رامسر تاثیرگذار (مثبت و از نوع قوی) بوده است. گردشگری ورزشی ساحلی (با مقدار ضریب همبستگی $r=0/611$) بر میزان توسعه‌ی اقتصادی واحد حمل‌ونقل در شهر رامسر تاثیرگذار (مثبت و از نوع متوسط) بوده است. گردشگری ورزشی ساحلی (با مقدار ضریب همبستگی $r=0/785$) بر میزان توسعه‌ی اقتصادی واحدهای تفریحی-ورزشی ساحلی در شهر رامسر تاثیرگذار (مثبت و از نوع قوی) بوده است. بر اساس جدول (۴)، با توجه به مقدار سطح معنی‌داری آزمون که کمتر از $0/05$ بوده، رابطه همبستگی بین دو متغیر مستقل (گردشگری ورزشی ساحلی) و متغیر وابسته (اشتغال کل، اشتغال واحدهای اقامتی ساحلی، پذیرایی ساحلی، حمل‌ونقل و تفریحی-ورزشی ساحلی) تایید شده و در سطح اطمینان ۹۵ درصد مورد قبول است. از این رو، می‌توان ادعا نمود که گردشگری ورزشی ساحلی (با مقدار ضریب همبستگی $r=0/733$) بر میزان اشتغال کل واحدهای ساحلی ارایه دهنده‌ی خدمات گردشگری در شهر رامسر تاثیرگذار (مثبت و از نوع قوی) بوده است. همچنین گردشگری ورزشی ساحلی (با مقدار ضریب همبستگی $r=0/811$) بر میزان اشتغال واحدهای اقامتی-رفاهی ساحلی در شهر رامسر تاثیرگذار (مثبت و از نوع قوی) بوده است. گردشگری ورزشی ساحلی (با مقدار ضریب همبستگی $r=0/907$) بر میزان اشتغال مراکز خرید ساحلی در شهر رامسر تاثیرگذار (مثبت و از نوع قوی) بوده است. گردشگری ورزشی ساحلی (با مقدار ضریب همبستگی $r=0/929$) بر میزان اشتغال واحدهای پذیرایی ساحلی در شهر رامسر تاثیرگذار (مثبت و از نوع قوی) بوده است. گردشگری ورزشی ساحلی (با مقدار ضریب همبستگی $r=0/560$) بر میزان اشتغال واحد حمل‌ونقل در شهر رامسر تاثیرگذار (مثبت و از نوع متوسط) بوده است. گردشگری ورزشی ساحلی (با ضریب همبستگی $r=0/848$) بر میزان اشتغال واحدهای تفریحی-ورزشی ساحلی در رامسر تاثیرگذار (مثبت و از نوع قوی) بوده است. بر اساس جدول (۴)، با توجه به مقدار سطح معنی‌داری آزمون که کمتر از $0/05$ بوده، رابطه همبستگی بین دو متغیر مستقل (گردشگری ورزشی ساحلی) و متغیر وابسته (درآمد کل، درآمد واحدهای اقامتی ساحلی، مراکز خرید ساحلی، پذیرایی ساحلی، حمل‌ونقل و تفریحی-ورزشی ساحلی) تایید شده و در سطح اطمینان ۹۵ درصد مورد قبول است. از این رو، می‌توان ادعا نمود که گردشگری ورزشی ساحلی (با مقدار ضریب همبستگی $r=0/791$) بر میزان درآمد کل واحدهای ساحلی ارایه دهنده‌ی خدمات گردشگری در شهر رامسر تأثیرگذار (مثبت و از نوع قوی) بوده است. همچنین گردشگری ورزشی ساحلی (با مقدار ضریب همبستگی $r=0/766$) بر میزان درآمد واحدهای اقامتی-رفاهی ساحلی در

شهر رامسر تأثیرگذار (مثبت و از نوع قوی) بوده است. گردشگری ورزشی ساحلی (با مقدار ضریب همبستگی $r=0/900$) بر میزان درآمد مراکز خرید ساحلی در شهر رامسر تأثیرگذار (مثبت و از نوع قوی) بوده است. گردشگری ورزشی ساحلی (با مقدار ضریب همبستگی $r=0/916$) بر میزان درآمد واحدهای پذیرایی و تشریفات ساحلی در شهر رامسر تأثیرگذار (مثبت و از نوع قوی) بوده است. گردشگری ورزشی ساحلی (با مقدار ضریب همبستگی $r=0/619$) بر میزان درآمد واحد حمل‌ونقل در شهر رامسر تأثیرگذار (مثبت و از نوع متوسط) بوده است. گردشگری ورزشی ساحلی (با مقدار ضریب همبستگی $r=0/745$) بر میزان درآمد واحدهای تفریحی-ورزشی ساحلی در شهر رامسر تأثیرگذار (مثبت و از نوع قوی) بوده است. بر اساس جدول (۴)، با توجه به مقدار سطح معنی‌داری آزمون که کمتر از $0/05$ بوده، رابطه همبستگی بین دو متغیر مستقل (گردشگری ورزشی ساحلی) و متغیر وابسته (ضریب تکاثری کل، ضریب تکاثری واحدهای اقامتی ساحلی، مراکز خرید ساحلی، پذیرایی ساحلی، حمل‌ونقل و تفریحی-ورزشی ساحلی) تایید شده و در سطح اطمینان ۹۵ درصد مورد قبول است. می‌توان ادعا نمود که گردشگری ورزشی ساحلی (با مقدار ضریب همبستگی $r=0/843$) بر میزان ضریب تکاثری کل واحدهای ساحلی خدمات گردشگری در شهر رامسر تأثیرگذار (مثبت و از نوع قوی) بوده است. همچنین گردشگری ورزشی ساحلی (با مقدار ضریب همبستگی $r=0/739$) بر میزان ضریب تکاثری واحدهای اقامتی-رفاهی ساحلی در شهر رامسر تأثیرگذار (مثبت و از نوع قوی) بوده است. گردشگری ورزشی ساحلی (با مقدار ضریب همبستگی $r=0/775$) بر میزان ضریب تکاثری مراکز خرید ساحلی در شهر رامسر تأثیرگذار (مثبت و از نوع قوی) بوده است. گردشگری ورزشی ساحلی (با مقدار ضریب همبستگی $r=0/814$) بر میزان ضریب تکاثری واحدهای پذیرایی و تشریفات ساحلی در شهر رامسر تأثیرگذار (مثبت و از نوع قوی) بوده است. گردشگری ورزشی ساحلی (با مقدار ضریب همبستگی $r=0/705$) بر میزان ضریب تکاثری واحد حمل‌ونقل در شهر رامسر تأثیرگذار (مثبت و از نوع قوی) می‌باشد. گردشگری ورزشی ساحلی (با مقدار ضریب همبستگی $r=0/720$) بر میزان ضریب تکاثری واحدهای تفریحی-ورزشی ساحلی در شهر رامسر تأثیرگذار (مثبت و قوی) بوده است.

در ادامه به منظور پیش‌بینی تغییرات متغیر وابسته (توسعه اقتصادی در مقصد رامسر) مبتنی بر تأثیرات متغیر مستقل (گردشگری ورزشی ساحلی) از رگرسیون استفاده شد و نتایج در جدول (۵) گزارش گردید.

جدول ۵- مدل رگرسیون نقش گردشگری ورزشی ساحلی در توسعه اقتصادی در مقصد رامسر

ضریب تبیین	ضریب وابسته	متغیر مستقل (همزمان)	ضریب استاندارد نشده		ضریب استاندارد شده	آماره t	معناداری	چندگانه	ضریب تبیین
			آماره B	انحراف استاندارد					
۰/۶۶۴	توسعه اقتصادی	گردشگری ورزشی ساحلی مقدار ثابت	۱/۴۱۱	۰/۱۸۹	۰/۸۱۵	۷/۴۶۵	۰/۰۰۰	۰/۸۱۵	۰/۶۶۴
			۸/۹۹۰	۰/۸۰۳		۱۱/۱۹۵	۰/۰۰۰		
معادله رگرسیونی: توسعه اقتصادی در مقصد رامسر = (گردشگری ورزشی ساحلی × ۱/۴۱۱) + (۸/۹۹۰)									
معادله خط استاندارد: توسعه اقتصادی در مقصد رامسر = (گردشگری ورزشی ساحلی × ۰/۸۱۵)									
۰/۵۳۷	اشتغال	گردشگری ورزشی ساحلی مقدار ثابت	۲/۴۴۸	۰/۲۹۳	۰/۷۳۳	۶/۴۳۷	۰/۰۰۰	۰/۷۳۳	۰/۵۳۷
			۲/۴۴۸	۰/۲۹۳		۸/۳۵۴	۰/۰۰۰		
معادله رگرسیونی: اشتغال واحدهای ساحلی خدمات گردشگری رامسر = (گردشگری ورزشی ساحلی × ۰/۷۳۳) + (۲/۴۴۸)									
معادله خط استاندارد: اشتغال واحدهای ساحلی خدمات گردشگری رامسر = (گردشگری ورزشی ساحلی × ۰/۷۳۳)									
۰/۶۲۶	درآمد	گردشگری ورزشی ساحلی مقدار ثابت	۲/۲۰۰	۰/۱۷۵	۰/۷۹۱	۹/۵۸۸۲	۰/۰۰۰	۰/۷۹۱	۰/۶۲۶
			۲/۲۰۰	۰/۱۷۵		۱۲/۵۷۱۴	۰/۰۰۰		
معادله رگرسیونی: درآمد واحدهای ساحلی خدمات گردشگری رامسر = (گردشگری ورزشی ساحلی × ۰/۷۹۱) + (۲/۲۰۰)									
معادله خط استاندارد: درآمد واحدهای ساحلی خدمات گردشگری رامسر = (گردشگری ورزشی ساحلی × ۰/۷۹۱)									
۰/۷۱۱	گردشگری ورزشی ساحلی	مقدار ثابت	۳/۷۷۵	۰/۳۷۹	۰/۸۴۳	۱۱/۷۵۳	۰/۰۰۰	۰/۸۴۳	۰/۷۱۱
			۳/۷۷۵	۰/۳۷۹		۹/۹۶۰	۰/۰۰۰		
معادله رگرسیونی: ضریب تکائری واحدهای ساحلی خدمات گردشگری = (گردشگری ورزشی ساحلی × ۰/۸۱۱) + (۳/۷۷۵)									
خط استاندارد: ضریب تکائری واحدهای ساحلی خدمات گردشگری رامسر = (گردشگری ورزشی ساحلی × ۰/۸۴۳)									

(منبع: نویسندگان، ۱۴۰۰)

مطابق جدول (۵)، ضریب همبستگی چندگانه برابر با (۰/۸۱۵) یعنی از روی گردشگری ورزشی ساحلی به میزان ۸۱٪ می‌توان توسعه اقتصادی در رامسر را پیش‌بینی نمود. ضریب تبیین مدل رگرسیونی برابر با (۰/۶۶۴) یعنی ۶۶٪ درصد از پراکندگی مشاهده شده در توسعه اقتصادی در رامسر توسط گردشگری ورزشی ساحلی توجیه می‌شود. تحلیل واریانس رگرسیون با سطح معناداری (۰/۰۰۰) بیانگر این است، که فرض خطی بودن رابطه‌ی بین دو متغیر تایید شده و در سطح اطمینان ۹۵ درصد

مورد قبول است. در تحلیل معادله‌ی رگرسیونی مبتنی بر اینکه سطح معنی‌داری برابر با (۰/۰۰۰) و کمتر از ۰/۰۵ است، فرض تساوی این دو ضریب با صفر رد می‌شود و نباید آنها را از معادله‌ی رگرسیون خارج کرد. همان‌طور که مشاهده می‌شود مقدار ثابت رگرسیونی برابر با ۸/۹۹۰ و ضریب رگرسیونی مربوط به متغیر گردشگری ورزشی ساحلی برابر با ۱/۴۱۱ شده است که بر این اساس، مدل رگرسیونی ارایه شده است. همچنین با توجه به اینکه مقدار بتای استاندارد شده (۰/۸۱۵) می‌توان اینگونه ادعا نمود که به ازای یک واحد تغییر در گردشگری ورزشی ساحلی، تقریباً ۰/۸ واحد تغییر در توسعه اقتصادی در رامسر ایجاد می‌شود که این مسأله با فرض ثابت بودن سایر متغیرها می‌باشد. مطابق جدول (۵)، پیش‌بینی تغییرات متغیر وابسته (میزان اشتغال واحدهای ساحلی خدمات گردشگری رامسر) مبتنی بر تاثیرات متغیر مستقل (گردشگری ورزشی ساحلی) از رگرسیون استفاده شد. ضریب همبستگی چندگانه برابر با (۰/۷۳۳) یعنی از روی گردشگری ورزشی ساحلی به میزان ۷۳٪ می‌توان اشتغال واحدهای ساحلی ارایه دهنده‌ی خدمات گردشگری رامسر را پیش‌بینی نمود. ضریب تبیین مدل رگرسیونی برابر با (۰/۵۳۷) یعنی ۵۴٪ درصد از پراکندگی مشاهده شده در اشتغال واحدهای ساحلی ارایه دهنده‌ی خدمات گردشگری رامسر توسط گردشگری ورزشی ساحلی توجیه می‌شود. همان‌طور که مشاهده می‌شود مقدار ثابت رگرسیونی برابر با ۲/۴۴۸ و ضریب رگرسیونی مربوط به متغیر گردشگری ورزشی ساحلی برابر با ۰/۵۱۵ شده است که بر این اساس، مدل رگرسیونی ارایه شده است. همچنین با توجه به مقدار بتای استاندارد شده (۰/۷۳۳) می‌توان اینگونه ادعا نمود که به ازای یک واحد تغییر در گردشگری ورزشی ساحلی، ۰/۷۳ واحد تغییر در میزان اشتغال کل واحدهای ساحلی گردشگری رامسر ایجاد می‌شود که این مسأله با فرض ثابت بودن سایر متغیرها می‌باشد. مطابق جدول (۵)، پیش‌بینی تغییرات متغیر وابسته (میزان درآمد واحدهای ساحلی خدمات گردشگری رامسر) مبتنی بر تاثیرات متغیر مستقل (گردشگری ورزشی ساحلی) از رگرسیون استفاده شد. ضریب همبستگی چندگانه برابر با (۰/۷۹۱) یعنی از روی گردشگری ورزشی ساحلی به میزان ۷۹٪ می‌توان درآمد واحدهای ساحلی ارایه دهنده‌ی خدمات گردشگری رامسر را پیش‌بینی نمود. ضریب تبیین مدل رگرسیونی برابر با (۰/۶۲۶) یعنی ۶۳٪ درصد از پراکندگی مشاهده شده در درآمد واحدهای ساحلی ارایه دهنده‌ی خدمات گردشگری رامسر توسط گردشگری ورزشی ساحلی توجیه می‌شود. همان‌طور که مشاهده می‌شود مقدار ثابت رگرسیونی برابر با ۲/۲۰۰ و ضریب رگرسیونی مربوط به متغیر گردشگری ورزشی ساحلی برابر با ۰/۴۸۹ شده است که بر این اساس، مدل رگرسیونی ارائه شده است. همچنین با توجه به اینکه مقدار بتای استاندارد شده (۰/۷۹۱) می‌توان اینگونه ادعا نمود که به ازای یک واحد تغییر در گردشگری ورزشی ساحلی، ۰/۷۹ واحد تغییر در میزان درآمد کل واحدهای ساحلی گردشگری رامسر ایجاد می‌شود که این مسأله با فرض ثابت بودن سایر متغیرها می‌باشد. مطابق جدول (۵)، پیش‌بینی تغییرات متغیر وابسته (میزان ضریب تکاثری واحدهای ساحلی خدمات گردشگری رامسر) مبتنی بر تاثیرات متغیر

مستقل (گردشگری ورزشی ساحلی) از رگرسیون استفاده شد. ضریب همبستگی چندگانه برابر با (۰/۸۴۳) یعنی از روی گردشگری ورزشی ساحلی به میزان ۸۴٪ می‌توان ضریب تکاثری واحدهای ساحلی ارایه دهنده‌ی خدمات گردشگری رامسر را پیش‌بینی نمود. ضریب تبیین مدل رگرسیونی برابر با (۰/۷۱۱) یعنی ۷۱٪ درصد از پراکندگی مشاهده شده در ضریب تکاثری واحدهای ساحلی ارایه دهنده‌ی خدمات گردشگری رامسر توسط گردشگری ورزشی ساحلی توجیه می‌شود. مقدار ثابت رگرسیونی برابر با ۳/۷۷۵ و ضریب رگرسیونی مربوط به متغیر گردشگری ورزشی ساحلی برابر با ۰/۸۱۱ شده است که بر این اساس، مدل رگرسیونی ارایه شده است. همچنین با توجه به اینکه مقدار بتای استاندارد شده (۰/۸۴۳) می‌توان اینگونه ادعا نمود که به ازای یک واحد تغییر در گردشگری ورزشی ساحلی، ۰/۸۴ واحد تغییر در میزان ضریب تکاثری کل واحدهای ساحلی گردشگری رامسر ایجاد می‌شود که این مسأله با فرض ثابت بودن سایر متغیرها می‌باشد.

۵. نتیجه‌گیری و پیشنهادها

هدف پژوهش حاضر بررسی تأثیر گردشگری ورزشی ساحلی بر توسعه اقتصادی واحدهای ساحلی ارائه دهنده‌ی خدمات گردشگری در شهر رامسر بر اساس دیدگاه مدیران ارشد و میانی کلیه واحدهای عرضه‌کننده خدمات گردشگری در حوزه‌ی مورد مطالعه است. یافته‌ها نشان داد که گردشگری ورزشی ساحلی بر اشتغال در مقصد گردشگری رامسر تأثیر مستقیم و قوی داشته است که این نتیجه با نتایج تحقیقات (رضائی و فروغی، ۱۳۸۸؛ همافر و همکاران، ۲۰۱۱؛ کرباسی‌کاخی، ۱۳۹۱؛ گیسون و همکاران، ۲۰۱۲؛ اسلامی و همکاران، ۱۳۹۳؛ جاوید و همکاران، ۱۳۹۴؛ تیچاوا و باب، ۲۰۱۵؛ پاپاگئورگیو، ۲۰۱۶؛ انجوروج و همکاران، ۲۰۱۷؛ دستوم و سواد، ۱۳۹۶؛ فراهانی و همکاران، ۱۳۹۶؛ نیکانا و تیچاوا، ۲۰۱۸؛ همونسی و تیچاوا، ۲۰۱۸) و همسو بوده است. همچنین یافته‌ها حاکی از آن است که میزان اشتغال اجزا و واحدهای ارایه دهنده‌ی خدمات گردشگری در مقصد رامسر نیز می‌تواند تحت تأثیر توسعه‌ی گردشگری ورزشی ساحلی قرار بگیرد. بیشترین تأثیر توسعه‌ی گردشگری ورزشی ساحلی بر اشتغال به ترتیب مربوط به افزایش اشتغال واحدهای ساحلی پذیرایی و تشریفات، مراکز خرید، تفریحی-ورزشی، اقامتی-رفاهی و حمل‌ونقل در مقصد رامسر بود. یافته‌های دیگر نشان داد که گردشگری ورزشی ساحلی بر درآمد در مقصد گردشگری رامسر تأثیر مستقیم و قوی داشته است که این نتیجه با نتایج تحقیقات (لیوادی و ورونو، ۲۰۰۶؛ همافر و همکاران، ۲۰۱۱؛ کرباسی‌کاخی، ۱۳۹۱؛ گیسون و همکاران، ۲۰۱۲؛ جاوید و همکاران، ۱۳۹۴؛ تیچاوا و باب، ۲۰۱۵؛ پاپاگئورگیو، ۲۰۱۶؛ انجوروج و همکاران، ۲۰۱۷؛ نیکانا و تیچاوا، ۲۰۱۸؛ همونسی و تیچاوا، ۲۰۱۸) همسو بوده است. همچنین یافته‌ها حاکی از آن است که میزان درآمد اجزا و واحدهای ارایه دهنده‌ی خدمات گردشگری در مقصد رامسر نیز می‌تواند تحت تأثیر توسعه‌ی گردشگری ورزشی ساحلی قرار بگیرد. بیشترین تأثیر

توسعه‌ی گردشگری ورزشی ساحلی بر درآمد به ترتیب مربوط به افزایش درآمد واحدهای ساحلی پذیرایی و تشریفات، مراکز خرید، اقامتی-رفاهی، تفریحی-ورزشی و حمل‌ونقل در مقصد رامسر بود. همچنین نتایج مشخص ساخت که گردشگری ورزشی ساحلی بر ضریب تکاثری در مقصد گردشگری رامسر تاثیر مستقیم و قوی داشته است که این نتیجه با نتایج تحقیقات (گیسون و همکاران، ۲۰۱۲؛ پاپاگنورگیو، ۲۰۱۶؛ انجوروج و همکاران، ۲۰۱۷؛ نیکانا و تیچاوا، ۲۰۱۸) همسو بوده است. همچنین یافته‌ها حاکی از آن است که میزان ضریب تکاثری اجزا و واحدهای ارائه دهنده‌ی خدمات گردشگری در مقصد رامسر نیز می‌تواند تحت‌تأثیر توسعه‌ی گردشگری ورزشی ساحلی قرار بگیرد. بیشترین تأثیر توسعه‌ی گردشگری ورزشی ساحلی بر ضریب تکاثری به ترتیب مربوط به افزایش ضریب تکاثری واحدهای ساحلی پذیرایی و تشریفات، مراکز خرید، اقامتی-رفاهی، تفریحی-ورزشی و نیز حمل‌ونقل در مقصد رامسر بود. با توجه به تأثیر مستقیم و قوی گردشگری ورزشی ساحلی بر اشتغال، درآمد و ضریب تکاثری اجزا و واحدهای ارائه دهنده‌ی خدمات گردشگری در مقصد رامسر به عنوان عوامل توسعه اقتصادی و نیز نتیجه‌ی آزمون سوال اصلی تحقیق حاضر، می‌توان نتیجه گرفت که به طور کلی، گردشگری ورزشی ساحلی بر توسعه اقتصادی در مقصد رامسر تاثیرگذار بوده است. این با نتیجه تحقیقات (لیوادی و ورونو، ۲۰۰۶؛ لاکستون و باوم، ۲۰۰۸؛ کاسیماتی و داوسون، ۲۰۰۹؛ یزدانی و جهاننیده، ۱۳۹۱؛ تیچاوا و باب، ۲۰۱۵؛ چقاجردی و همکاران، ۱۳۹۵؛ پاپاگنورگیو، ۲۰۱۶؛ انجوروج و همکاران، ۲۰۱۷؛ فراهانی و همکاران، ۱۳۹۶؛ درویشی و همکاران، ۱۳۹۷؛ نیکانا و تیچاوا، ۲۰۱۸؛ همونسی و تیچاوا، ۲۰۱۸) در یک راستا قرار دارد. به علاوه بیشترین تأثیر گردشگری ورزشی ساحلی بر توسعه‌ی اقتصادی به ترتیب مربوط به توسعه اقتصادی واحدهای ساحلی پذیرایی و تشریفات، مراکز خرید، اقامتی-رفاهی، تفریحی-ورزشی و حمل‌ونقل در مقصد رامسر بود. این نتیجه با یافته‌های (فراهانی و همکاران، ۱۳۹۶) همسو می‌باشد. همچنین بیشترین تأثیر توسعه گردشگری ورزشی ساحلی بر عوامل توسعه اقتصادی به ترتیب بیشترین تأثیر مربوط به ضریب تکاثری، درآمد و اشتغال بوده است. ایجاد فرصت‌های شغلی برای عرضه‌کنندگان خدمات گردشگری، به عنوان اولین پیامد مثبت گردشگری ورزشی ساحلی است و جای تردیدی هم در این مورد مهم وجود ندارد که گردشگری ورزشی ساحلی و فعالیت‌های مرتبط توانسته به اشکال متعدد برای واحدهای مذکور ایجاد اشتغال نماید و منجر به ارتقای جایگاه اجتماعی افراد شود. همچنین در اینجا نقش گردشگری در استخدام روزافزون نیروی انسانی آموزش دیده را به خوبی در می‌یابیم که جذب گردشگران بیشتر و متعاقب آن منافع عرضه‌کنندگان خدمات گردشگری را به دنبال دارد. از طرفی اشتغال فصلی ایجاد شده پیامدهای نامطلوبی را بر جای می‌گذارد. متعاقب این تأثیرات افزایش درآمد ایجاد شده هم نقش بسزایی در عملکرد واحدها داشته است. اما از سویی دیگر، وابستگی شغلی به گردشگری، ناشی از ماهیت فصلی گردشگری، پیامدهای منفی را در منطقه بر جای می‌گذارد و این امر از سوی مدیران واحدهای عرضه‌کننده‌ی خدمات

گردشگری، به عنوان مشکل اصلی مطرح شد. در واقع می‌توان اینگونه نتیجه گرفت که در مورد جامعه‌ی مورد بررسی، متغیر گردشگری ورزشی ساحلی بر سطح درآمد واحدهای ارایه دهنده‌ی خدمات گردشگری در شهر رامسر تاثیرگذار است. همزمان که گردشگری ورزشی ساحلی به ایجاد فرصت‌های شغلی و جذب نقدینگی به منطقه و افزایش درآمد منجر می‌شود، ضریب تکاثری جامعه‌ی میزبان نیز افزایش می‌یابد. با توجه به یافته‌های تحقیق و آشکارسازی اهمیت گردشگری ورزشی ساحلی بر توسعه‌ی اقتصادی نواحی مقصد، ارایه‌ی پیشنهادهای بمنظور بهینه‌سازی منافع و به حداقل رساندن مضرات این پدیده، امری اجتناب‌پذیر است.

بر اساس یافته‌های پژوهش و دغدغه‌های عمده پاسخگویان، مبنی بر جذب هر چه بیشتر گردشگران، ایجاد جاذبه‌هایی که زمان اقامت گردشگران را افزایش دهد، فصلی بودن گردشگری ورزشی ساحلی و به طور کلی گردشگری و حمایت اندک سازمان‌های متولی، راهکارها و پیشنهادهایی برای توسعه‌ی گردشگری ورزشی ساحلی مقصد رامسر ارایه شده است: تاسیس سمن (سازمان مردم نهاد) گردشگری ورزشی در شهر رامسر؛ تدوین طرح جامع گردشگری و زیرطرح گردشگری ورزشی ساحلی رامسر؛ آزادسازی و یکپارچه‌سازی محیط ساحلی برای استفاده ورزشی عمومی و سرمایه‌گذاری؛ تاکید بر گردشگری ساحلی در دسترس برای افراد مانند معلولین، سالمندان، کودکان و بانوان در نظر گرفته شود؛ ایجاد فعالیتهایی مانند احیای زندگی شبانه، نورپردازی و گسترش شبکه‌های پیاده و سواره در سواحل؛ با توجه به تعداد اندک مجموعه‌های رفاهی ساحلی در شهر رامسر، اقدامات لازم جهت احداث آنها صورت پذیرد؛ احداث اسکله و تأسیسات مناسب برای به کارگیری و استقرار بُتل‌ها^۱ (هتل قایقی) و کشتی‌های تفریحی؛ احداث رستوران‌های غذای محلی در کنار ساحل، و یا بکارگیری کشتی‌های با کاربری رستوران در دریا؛ گسترش سواحل ماسه‌ای و ایجاد آلاچیق‌های تفریحی در سواحل؛ احداث پارک‌های آبی با استفاده از محیط ساحلی و دریایی؛ احداث باشگاه‌های ورزشی با استفاده از محیط ساحلی و دریایی؛ ایجاد مراکز اطلاع‌رسانی در تمامی مبادی ورودی اصلی گردشگری ورزشی و ساحلی و به طور کلی گردشگری؛ بهره‌مندی از جشنواره‌ها، رویدادهای مهم، مسابقات ورزشی و استفاده از محیط‌های ساحلی برای برگزاری آنها؛ نظارت فعال و پیگیر بر فعالیت واحدهای اقامتی و رفاهی، پذیرایی و تشریفات، حمل‌ونقل و تفریحی-ورزشی مرتبط با محیط‌های ساحلی و دریایی.

---

۱. Botel (Boat + Hotel)

منابع

- ادبی فیروزجاه، جواد؛ کوزه‌چیان، هاشم و احسانی، محمد (۱۳۸۸). بررسی مهمترین جاذبه‌های طبیعی ورزشی مؤثر بر توسعه گردشگری ورزشی کشور از دیدگاه کارشناسان ورزشی و گردشگری، مدیریت ورزشی، ۱: ص ۶۱-۸۱
- ادبی فیروزجاه، جواد؛ ندایی، طاهره، علی محمدی، حسین و فتاح‌زاده‌فشخامی، مهدی (۱۳۹۹). اولویت‌بندی و مقایسه مؤلفه‌های گردشگری ورزشی پایدار استان گیلان بین گردشگران ورزشی و جامعه میزبان، برنامه‌ریزی و توسعه گردشگری، ۳(۹): ص ۲۲۷-۲۴۴.
- اسلامی، صدیقه؛ فراهانی، ابوالفضل و اسدی، حسن (۱۳۹۳). طراحی مدل اشتغال حاصل از توسعه گردشگری ورزشی، مطالعات راهبردی ورزش و جوانان، ۲۵(۱۳): ص ۱۹۴-۱۸۱.
- اصفهان‌نوی، نوشین (۱۳۸۸). جهانگردی ورزشی، تهران: عصر انتظار.
- الماسی، محمد (۱۳۸۰). گردشگری و اشتغالزایی، نشریه بازار کار، ۱۰۶: ص ۵۴-۶۱.
- امیری، آریتا (۱۳۹۸). ارزیابی پتانسیل گردشگری ساحلی شمال ایران با استفاده از شاخص‌های نسل دوم و سوم زیست‌اقلیمی، برنامه‌ریزی و توسعه گردشگری، ۳(۸): ص ۲۱۳-۲۲۶.
- باقری، فاطمه (۱۳۹۹). بررسی و تحلیل روند مطالعات گردشگری ساحلی و دریایی در ایران، مطالعات جغرافیایی نواحی ساحلی، ۲(۱): ص ۲۹-۵۲.
- بحرینی‌زاد، منیژه؛ اسماعیل پور، مجید و کبیری‌فرد، دنیا (۱۳۹۵). بخش‌بندی بازار گردشگران ساحلی با رویکرد نقشه‌های خودسازمان‌ده، مدیریت بازرگانی، ۸(۴): ص ۷۴۵-۷۷۰.
- پرچکانی، پروانه؛ هاشمی، سیدسعید؛ رکن‌الدین‌افتخاری، عبدالرضا و ایمانی خوشخو، محمدحسین (۱۳۹۶). ارزیابی شاخص‌های برند پایدار در مقاصد گردشگری ساحلی (مورد مطالعه: منطقه ساحلی چابهار)، گردشگری و توسعه، ۶(۴): ص ۱۹-۴۷.
- جاوید، مجید؛ الماسی، حسن و نقی‌پور، بهنام (۱۳۹۴). گردشگری ورزشی و اثرات اقتصادی آن بر جوامع میزبان، مطالعات مدیریت ورزشی، ۳۲: ص ۱۳-۳۲.
- چقاجردی، ایمان؛ مختاری‌ملک‌آبادی، رضا و جلیلیان، لعیا (۱۳۹۵). تحلیل نقش توانمندی‌های شهرستان استان اصفهان در توسعه گردشگری ورزشی، علوم جغرافیایی، ۲۷: ص ۳۵-۶۰.
- حاتمی‌نژاد، حسین و عیوضلو، داوود (۱۳۹۵). توسعه گردشگری در ایران، تهران: مهکامه.
- خوش‌سرور، رضا (۱۳۹۳). بررسی صنعت گردشگری ورزشی و تاثیرات آن بر اقتصاد کشور، کارآفرین ناب، ۳۷(۶): ص ۱۸-۱۹.
- درویشی، رضا؛ رضایی، محمدرضا و شمس‌الدینی، علی (۱۳۹۷ الف). تحلیلی بر قابلیت‌های توسعه گردشگری ساحلی در بندر دیلم با استفاده از مدل‌های کمی، نگرش‌های نو در جغرافیای انسانی، ۴(۱۰): ص ۲۶۳-۲۷۶.
- درویشی، رضا، رضایی، محمدرضا و شمس‌الدینی، علی (۱۳۹۷ ب). بررسی نقش گردشگری ساحلی در توسعه اقتصادی از نظر شهروندان (مطالعه‌ی موردی: بندر دیلم)، جغرافیا (برنامه‌ریزی منطقه‌ای)، ۴(۸): ص ۴۲۶-۴۱۱.

- درویشی، ابوالفضل؛ دوستی، مرتضی و باقریان، بهزاد (۱۳۹۸). موانع سیاسی توسعه گردشگری ورزش‌های ساحلی استان مازندران، علوم و فنون دریایی، ۱۸(۱): ص ۲۴-۱۰.
- دستوم، صلاح و سوادی، مهدی (۱۳۹۶). طراحی چارچوب توسعه کارآفرینی در صنعت گردشگری ورزشی، *جغرافیا (برنامه‌ریزی منطقه‌ای)*، ۲(۷): ص ۲۶۵-۲۴۹.
- ذوالفقاری، حسن؛ بساطی، میترا و مظلوم، کتابون (۱۳۹۸). بررسی ظرفیت‌های اقلیمی سواحل شمالی و جنوبی ایران برای گسترش فعالیت‌های ورزشی و گردشگری ساحلی، *آمایش جغرافیایی فضا*، ۳۱(۹): ص ۱۱-۱.
- رحمانی‌گرچی، محدثه؛ تابش، سعید، نصرالله‌زاده، فاطمه و دوستی، مرتضی (۱۳۹۸). شناسایی فرصت‌ها و بهره‌گیری از آن‌ها در جهت توسعه ورزش‌های آبی و ساحلی شهرستان بابلسر، علوم و فنون دریایی، ۳(۱۸): ص ۴۳-۶۰.
- رکن‌الدین‌افتخاری، عبدالرضا؛ رمضان‌نژاد، یاسر و پورطاهری، مهدی (۱۳۹۶). سنجش رضایت گردشگران از مقاصد گردشگری ساحلی مناطق روستایی استان گیلان، پژوهش‌های جغرافیایی انسانی، ۳(۴۹): ص ۵۸۵-۵۷۱.
- رضمانی، بهمن و فروغی، پریسا (۱۳۸۸). شناخت پتانسیل اقلیمی توریسم ورزشی در نوار ساحلی انزلی، *جغرافیا و مطالعات محیطی*، ۲(۱): ص ۹۱-۸۷.
- زیتونلی، عبدالحمید؛ فراهانی، ابوالفضل و اسدی، حسن (۱۳۹۲). گردشگری ورزشی و اثرات بلندمدت اقتصادی بررسی دیدگاه کارشناسان گردشگری و تربیت بدنی و گردشگران در مورد اثرات توسعه توریسم ورزشی بر اشتغال و درآمد در استان گلستان، *رویکردهای نوین در مدیریت ورزشی*، ۱(۱): ص ۱۸-۹.
- زیتونلی، عبدالحمید و برزگر، صادق (۱۳۹۸). بررسی شاخص‌های رقابت‌پذیری مقاصد گردشگری ورزشی در نواحی مرزی؛ مطالعه موردی: استان گلستان، علوم و فنون مرزی، ۸(۲): ص ۲۵-۱.
- زیتونلی، عبدالحمید؛ برزگر، صادق و بخشی، امیر (۱۳۹۹). بررسی و اولویت‌بندی جاذبه‌های مؤثر بر توسعه گردشگری ورزشی استان گلستان، *مطالعات جغرافیایی نواحی ساحلی*، ۱(۱): ص ۲۴-۵.
- سنایی، محمد (۱۳۹۶). تاثیر آموزش ورزش‌های آبی-ساحلی بر صنعت گردشگری شهرستان نوشهر، *آموزش علوم دریایی*، ۱۰(۴): ص ۸۷-۷۸.
- شيعه، اسماعیل و علی‌پوراشلیکی، سجاد (۱۳۸۹). تحلیل کیفیت بخش محیط گردشگری ساحلی با توجه به معیارهای گردشگری پایدار، مطالعه‌ی موردی سواحل شهر رامسر، *آرمانشهر*، ۵: ص ۱۶۷-۱۵۵.
- ضرغام بروجنی، حمید (۱۳۸۲). استفاده از تحلیل ضریب تکاثری برای تنظیم برنامه توسعه و مدیریت جهانگردی، *مطالعات جهانگردی*، ۲(۱): ص ۹۴-۶۷.
- ضیائی، فاطمه؛ موسوی‌گیلانی، سیدرضا و احمدنژادسجادی، سیداحمد (۱۳۹۵). تحلیل وضعیت گردشگری ورزشی استان سیستان و بلوچستان بر اساس مدل SWOT، *پژوهش‌های معاصر در مدیریت ورزشی*، ۶(۱۲): ص ۸۵-۷۳.
- عابدی‌سماکوش، محبوبه؛ فرزانه، فرزانه؛ دوستی، مرتضی و هنرور، افشار (۱۳۹۷). شناسایی عوامل جذب‌کننده و بازدارنده در توسعه گردشگری ساحلی (مطالعه موردی: گردشگران ورزشی فعال سفرکننده به مناطق ساحلی دریای خزر)، *آموزش علوم دریایی*، ۱۳(۵): ص ۱۰۸-۹۶.

- عابدی‌سماکوش، محبوبه؛ فرزانه، فرزانه؛ دوستی، مرتضی و هنرور، افشار (۱۳۹۸). بررسی عوامل مؤثر در جذب گردشگران ورزشی فعال به گردشگری ساحلی دریای خزر، علوم و فنون دریایی، ۳(۱۸): ص ۶۱-۷۴.
- عابدی‌سماکوش، محبوبه؛ فرزانه، فرزانه؛ دوستی، مرتضی و هنرور، افشار (۱۴۰۰). موانع توسعه گردشگری ورزش‌های آبی-ساحلی در ایران، مطالعات مدیریت گردشگری، ۵۴(۱۶): ص ۲۰۷-۲۳۴.
- عادل‌خانی، امین (۱۳۹۴). گردشگری ورزشی؛ فرصت‌ها و چالش‌ها، معاونت پژوهش‌های اجتماعی-فرهنگی، دفتر مطالعات فرهنگی، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، کد موضوعی: ۲۷۰- شماره مسلسل: ۱۴۵۸۸.
- عزیزخانی، فرشته (۱۳۹۵). لزوم توسعه گردشگری ساحلی، پیام دریا، ۲۴۱: ص ۱۰۸.
- علیزاده کتک‌لاهیجانی، حمید (۱۳۸۰). مجموعه دروس /ارایه شده در کارگاه آموزشی خزر، جلد اول، تهران: مرکز ملی اقیانوس‌شناسی.
- فراهانی، ابوالفضل؛ اصفهانی، نوشین؛ زارعی، محسن و خالقی‌آرانی، حسین (۱۳۹۳). نقش مقاصد در توسعه صنعت گردشگری ورزشی در یک دوره پنج ساله در امارات ابوظبی، مدیریت ورزشی، ۲(۶): ص ۲۱۵-۲۳۰.
- فراهانی، ابوالفضل؛ اسلامی، صدیقه و پورسلطان‌زرنندی، حسین (۱۳۹۶). اولویت‌بندی سهم عوامل توسعه صنعت گردشگری ورزشی در اشتغال‌زایی از دیدگاه کارشناسان و محققان، پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، ۶(۲): ص ۱۰۷-۱۱۳.
- قادری، اسماعیل؛ باقری، فاطمه، فرزین، محمدرضا و کاظمیان، غلامرضا (۱۳۹۷). مدیریت گردشگری ساحلی، تحلیل رویکرد یکپارچه، گردشگری و توسعه، ۴(۷): ص ۱۷۵-۲۰۴.
- کرباسی‌کاخی، مریم (۱۳۹۱). ارزیابی وضعیت گردشگری ورزشی در منطقه‌ی شمیرانات و رابطه‌ی آن با توسعه‌ی اقتصادی و فرهنگی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، استاد راهنما: دکتر علی‌اکبر امین‌بیدختی، دانشکده‌ی گردشگری، دانشگاه سمنان.
- کشتی‌دار، محمد؛ نظری‌ترشیزی، احمد و حیدری، رضا (۱۴۰۰). فراتحلیل مطالعات توسعه گردشگری ورزشی در ایران با رویکرد شناسایی عوامل مؤثر بر آن، مدیریت ورزشی، ۲(۱۳): ص ۵۱۱-۵۳۷.
- لطفی، حیدر؛ کاملی، نسیم و شرفی‌لاری، سمانه (۱۳۹۲). مدیریت و برنامه‌ریزی توسعه‌ی اقتصادی در قشم با تاکید بر توریسم ساحلی و ورزشی، گردشگری و چشم‌انداز آینده، ۳(۳): ص ۱۱۷-۱۳۲.
- محسنی‌فر، علی؛ دوستی، مرتضی و تابش، سعید (۱۳۹۷). شناسایی فرصت‌های اقتصادی ورزش‌های ساحلی (مطالعه موردی: باشگاه‌های فوتبال ساحلی مازندران). نخبگان علوم مهندسی، جلد ۳، ۵: ص ۲۰-۳۲.
- مرکز آمار ایران (۱۳۹۶). گزیده نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۵، مرکز آمار ایران، دفتر ریاست، روابط عمومی و همکاری‌های بین‌المللی، تهران.
- موسوی، سیدجعفر و بردیافر، نفیسه (۱۳۹۴). بررسی وضعیت تفکر استراتژیک مدیران انجمن گردشگری ورزشی کشور بر اساس مدل جین‌لیدکا، پژوهش‌های معاصر در مدیریت ورزشی، ۹(۵): ص ۷۱-۸۱.
- موگوتی، رکسانا؛ حسینی، سپیده و آل‌مظفر، رضا (۱۳۹۶). رایه برنامه راهبردی گردشگری ساحلی (مطالعه موردی شهرستان نوشهر)، اقیانوس‌شناسی، ۲۹(۸): ص ۲۵-۳۳.

همتی‌نژاد، مهرعلی؛ شهریار، سحروردی، بهمن و ملک‌اخلاق، اسماعیل (۱۳۹۴). اولویت‌بندی جاذبه‌های گردشگری ورزشی در توسعه توریسم ورزشی استان‌های شمالی ایران، مدیریت و توسعه‌ی ورزش، ۱(۴): ص ۱۹-۳۳.

یزدانی، شهرام و جهان‌دیده، عبدالغفور (۱۳۹۱). ورزش‌های آبی-ساحلی ایران گامی برای توسعه‌ی گردشگری در چابهار، اولین همایش ملی توسعه‌ی سواحل مکران و اقتدار دریایی جمهوری اسلامی ایران، ۲۸ لغایت ۳۰ بهمن، کد مقاله: ۳۰۹۷.

Bělka, J., Hůlka, K., Šafář, M., Weisser, R., & Chadimova, J. (2015). Beach handball and beach volleyball as means leading to increasing physical activity of recreational sportspeople pilot study. **Journal of Sports Science**, No. 3: 165-170.

Dixon, W. A, Henry, M., & Martinez, M. J. (2013). Assessing the Economic Impact of Sport Tourists' Expenditures Related to a University's Baseball Season Attendance. **Journal of Issues in Intercollegiate Athletics**, Vol. 6: 96-113.

Gibson, H., Kaplanidou, k., & Kang, S. J. (2012). Small-scale event sport tourism: A case study in sustainable tourism. **Sport Management Review**, 15(2): 160-170.

Ghosh, T. (2012). Sustainable coastal tourism: problems and management options, **geography and geology**, 4(1): 163-169.

Hemmonsby, J., & Tichaawa, T. (2018). The effects of major sport event leveraging for tourism and destination branding: The case of South Africa as an emerging destination. **GeoJournal of Tourism and Geosites**, 21(1): 213-282.

Homafar, F., Honari, H., Heidary, A., Heidary, T., & Emami, A. (2011). The role of sport tourism in employment, income and economic development. **Journal of Hospitality Management and Tourism**, 2(3): 34-37.

Jenning, F. (2006). **Water-Based Tourism, Sport, Leisure, and Recreation Experiences**, Butterworth-Heinemann Elsevier, Burlington, Manchester, PP: 1-20.

Jiménez-García, M., Ruiz-Chico, J., Peña-Sánchez, A. R., & López- Sánchez, J. A. (2020). A Bibliometric Analysis of Sports Tourism and Sustainability (2002–2019). **Sustainability**, 12(7): 1-18.

Kasimati, E., & Dawson, P. (2009). Assessing the impact of 2004 Olympic Games on the Greek economy: A small macro econometric model. **Econ Model**, 26(2): 139-146.

Lockstone, L., & Baum, T. (2008). Fun in the family: Tourism and the Common wealth Games. **International Journal of tourism research**, No. 10: 497-509.

Leivadi, S., & Vrontdou, O. (2006). **Challenges and Potential of the Proposed Sport Tourism Forms within the Tourism Product Regeneration Process– The case study of Sea-Sport tourism in Greece**, <http://www.easm.net/download/2006/4f32794a934059b6c25a105ceed7c6d4.pdf>

Njoroge, J., Atieno, L., & Do Nascimento, D. (2017). Sports tourism and perceived socio-economic impact in Kenya: The case of Machakos County. **Tourism and Hospitality Management**, 23(2): 195-217.

Nyikana, S., & Tichaawa, T. M. (2018). Sport Tourism as a Local Economic Development Enhancer for Emerging Destinations. **Euro Economica**, 1(37): 70-83.

Papageorgiou, M. (2016). Coastal and marine tourism: A challenging factor in Marine Spatial Planning. **Ocean & Coastal Management**, No. 129: 44-48.

World Tourism Organization (UNWTO). (2018). **Tourism Highlights**, World Tourism Organization, UNWTO.